

שֶׁל מַעֲלָה, וְכָל הַדְּרָגוֹת הַיּוֹ
נִדְבָקִים כִּלְוֹן כְּאַחַד. רוּחוֹ שֶׁל
מֹשֶׁה הָיָא מְהִיבֵל, גּוֹפּוֹ
מִהַשְׁמַטָּה. רוּחוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
לְהַתְדַבֵּק בְּשִׁמְטָה. גּוֹף שֶׁל נְשׂוֹתָיו
הָיָה בְּעוֹלָם הַזֶּה. כָּל אוֹתָם
מְאוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים בְּדַמּוֹת שְׁלֵהֶם
לְמַטָּה בְּאַרְץ [ג'א בְּדַמּוֹתָם לְמַטָּה מֵהֶם
בְּדַמּוֹתָם לְמַטָּה בְּאַרְץ], וְכֻלָּם תְּלוּיִים
בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. כְּאֵן סוּד שֶׁל שְׁנֵי
שְׁמוֹת כְּלוּלִים כְּאַחַד וְתַקּוּנָם
שְׁלֹשָׁה, וְחוֹזְרִים לְאַחַד זֶה כְּנֶגֶד
זֶה. וְהוּא שֵׁם גְּלוּף חֲקוּק כְּלוּלִים
בְּסוּד זֶה שֶׁל הָאֱמוּנָה.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. סוּד
ה' לִירְאָיו וְגו' (תהלים כה). פֶּתַח אֲתוֹ
זֶקֶן הַזְּקֵנִים וְאָמַר: שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן,
מִי הוּא שְׁאָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
נַעֲשֵׂה אָדָם? מִיֵּהוּ כְּאֵן אֱלֹהִים
זֶה? בֵּין כֹּף פֶּרַח אוֹתוֹ זֶקֶן הַזְּקֵנִים
וְלֹא רָאָה אוֹתוֹ. וְכִמּוֹ שֶׁשְׁמַע רַבִּי
שְׁמַעוֹן, שֶׁהִיָּה קוֹרֵא לוֹ שְׁמַעוֹן
וְלֹא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לְחֻבְרָיו:
וְדַאי זֶהוּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
שְׁנֵאמַר בּוֹ (דְּנִיאל ז) וְעַתִּיק יוֹמִין
יִוֹשֵׁב. הָרִי כַּעַת זוֹהִי שַׁעַה לְפֶתַח
בְּסוּד הַזֶּה, שְׁוֹדַאי יֵשׁ כְּאֵן סוּד
שֶׁלֹּא נִתֵּן רְשׁוֹת לְהַתְּגַלּוֹת, וְכַעַת
מִשְׁמַע שְׁנִתְּנָה רְשׁוֹת לְהַתְּגַלּוֹת.
פֶּתַח וְאָמַר, (מִשְׁל) לְמַלְךְ שֶׁהִיוּ לוֹ
כְּמָה בְּנֵינִים לְבָנוֹת וְהִיָּה לוֹ אֶמֶן,
וְאוֹתוֹ אֶמֶן לֹא הָיָה עוֹשֶׂה דְבָר
אֶלֶּא מְרֻשּׁוֹת הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שְׁאִתָּה
אוֹמַר (מִשְׁלִי ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ אֶמֶן.
הַמֶּלֶךְ הוּא וְדַאי חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה
לְמַעֲלָה, וְעַמּוּד הָאֲמֻצְעִי (הוּא) מֶלֶךְ
לְמַטָּה. אֱלֹהִים אֶמֶן לְמַעֲלָה, וְזוֹ
אִם הָעֲלִיוֹנָה. אֱלֹהִים אֶמֶן לְמַטָּה,
וְזוֹ שְׁכִינָה שְׁלֵמַטָּה.

וְרֵאשָׁה אֵין רְשׁוֹת לַעֲשׂוֹת דְּבָר
בְּלִי רְשׁוֹת בְּעֵלָה, וְכָל הַבְּנֵינִים

לְבַתָּר אֲתַדְבֵּק רוּחָא בְּרוּחָא עַלְמָה טְמִירָא
דְּלַעֲיִלָא. וְכָל דְּרַגִּין הוּוּ מִתְדַבְּקֵן כְּלַהוּ
כְּחֻדָא. רוּחָא דְּמֹשֶׁה דְּיוֹבְלָא אִיהוּ גּוֹפִיָּה
דְּשִׁמְטָה. רוּחָא דְּיַעֲקֹב לְאַתְדַבְּקָא בְּשִׁמְטָה,
גּוֹפִיָּה דְּנִשְׂוֵי הָוָה בְּהַאי עַלְמָא. כָּל אֲנוּן
נְהוּרִין עַלְאִין בְּדִיוֹקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא בְּאַרְעָא
(ג'א בְּדִיוֹקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא מִנְהוּן בְּדִיוֹקְנָא דְּלַהוּן לְתַתָּא בְּאַרְעָא)
וְכַלְהוּ תְּלִיין בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם. הֵכָא רְזָא
דְּתָרִין שְׁמַהֲן כְּלִילֵן כְּחֻדָא וְשְׁכְלוּלָא דְּלַהוּן
תְּלַתָּא וְאַתְהִדְרֵן לְחַד דָּא לְקַבֵּל דָּא. וְאִיהוּ
שְׁמָא גְּלִיפָא מְחַקְקָא כְּלִילֵן בְּהַאי בְּרֻזָא
דְּמַהִימְנוּתָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם (תהלים כה) סוּד יי
לִירְאָיו וְגו' פֶּתַח הַהוּא סְבָא דְּסַבִּין
וְאָמַר, שְׁמַעוֹן שְׁמַעוֹן מֵאֵן הוּא דְּאָמַר וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. (וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים) מֵאִי נִיהוּ הֵכָא
הַאי אֱלֹהִים. אֲדַהֲכִי פֶרַח הַהוּא סְבָא דְּסַבִּין
וְלֹא חֲמָא לִיָּה. וְכְמָה דְּשְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן
דְּהָוָה קָרִי לִיָּה שְׁמַעוֹן וְלֹא רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר
לְחֻבְרָיו וְדַאי הַאי הוּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּאַתְמַר בֵּיה (דְּנִיאל ז) וְעַתִּיק יוֹמִין יִתִּיב. הָא כַּעַן
אִיהוּ שַׁעַתָּא לְמַפְתַּח בְּהַאי רְזָא. דְּוְדַאי הֵכָא
אִית רְזָא דְּלֹא אֲתִיָּהִיב רְשׁוֹ לְאַתְגְּלִיא. וְכַעַן
מִשְׁמַע דְּרְשׁוּתָא אֲתִיָּהִיב לְאַתְגְּלִיא.

פֶּתַח וְאָמַר לְמַלְכָּא דְּהָוָה לִיָּה כְּמָה בְּנֵינִין
לְמַבְנִי. וְהָוָה לִיָּה אוּמְנָא. וְהַהוּא
אוּמְנָא לֹא הָוָה עַבְד מְדַעַם אֶלֶּא מְרֻשׁוֹ
דְּמַלְכָּא כְּמָה דְּאַתְ אָמַר, (מִשְׁלִי ח) וְאַהֲיָה אֶצְלוֹ
אֶמֶן. מַלְכָּא וְדַאי אִיהוּ חֲכָמָה עַלְמָה
לַעֲיִלָא. וְעַמּוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא (אִיהוּ) מַלְכָּא
לְתַתָּא. אֱלֹהִים אוּמְנָא לַעֲיִלָא וְדָא אִימָא
עַלְמָה. אֱלֹהִים אוּמְנָא לְתַתָּא וְדָא שְׁכִינְתָּא דְּלְתַתָּא.

וְאַתְתָּא לִית לָהּ רְשׁוֹ לְמַעְבַּד מְדַעַם בְּלֹא רְשׁוֹת בְּעֵלָה. וְכָל בְּנֵינִין דְּהוּוּ

שְׁהוּ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת, הִיָּה אוֹמֵר
 אֲבִ"א בְּאֲמִירָה לְאִמָּ"א, יְהִיָּה
 כְּזֶה וְכֹה, וּמִיָּד נִהְיֶה, כְּמוֹ
 שְׁנֹאֲמֵר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
 וַיְהִי אוֹר. וַיֹּאמֶר, הִיָּה אוֹמֵר
 לְאֱלֹהִים יְהִי אוֹר. בְּעַל הַבְּנִיָּן
 הוּא אוֹמֵר, וְהָאֵמֶן עוֹשֶׂה מִיָּד.
 וְכֵן כָּל הַבְּנִיָּנִים בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת
 הִיָּה אוֹמֵר יְהִי רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֹת,
 וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה מִיָּד. כְּשֶׁהֲגִיעַ
 לְעוֹלָם הַפְּרוּד, שֶׁהוּא עוֹלָם
 הַנִּבְדָּלִים, אָמַר הָאֵמֶן לְבַעַל
 הַבְּנִיָּן, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
 כְּדַמוֹתֵנוּ. אָמַר בְּעַל הַבְּנִיָּן, וַדַּאי
 טוֹב הוּא לַעֲשׂוֹתוֹ, אֲבָל עֲתִיד
 הוּא לְחַטָּא לְפָנֶיךָ בְּגַלְלֵי שֶׁהוּא
 כְּסִיל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם י) בֶּן חָכָם
 יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ.
 הִיא אֲמָרָה, אַחַר שְׁחָטְאוּ תְלוּי
 בְּאִמָּ"א וְלֹא בְּאִבִּ"א, אֲנִי רֹצֵחַ
 לְבָרָא אוֹתוֹ בְּדַמוֹת שְׁלִי. זֶהוּ
 שְׁכָתוּב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ, וְלֹא רֹצֵחַ לְשִׁתְּף בּוֹ
 אֲבִ"א. בְּזִמְנֵן שְׁחָטָא מַה כְּתוּב?
 (ישעיה ג) וּכְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה
 אִמְכֶם. אָמַר הַמֶּלֶךְ לְאִמָּ"א, וְלֹא
 אֲמַרְתִּי לָךְ שְׁעֲתִיד הוּא לְחַטָּא !
 בְּאוֹתוֹ זִמְנֵן גָּרַשׁ אוֹתוֹ וּגְרַשׁ אֶת
 אִמּוֹ עִמּוֹ. וְלִכְּנֵן כְּתוּב (משלי י) בֶּן
 חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֵת
 אִמּוֹ. בֶּן חָכָם - זֶה אָדָם שֶׁהוּא
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת. וּבֶן כְּסִיל - זֶה
 אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה.

קָמוּ כָּל הַחֲבָרִים וְאָמְרוּ, רַבִּי
 רַבִּי, וְכִי יֵשׁ פְּרוּד בֵּין אֲבִ"א
 וְאִמָּ"א, שְׁמַצַּד שֶׁל אֲבִ"א הוּא
 בְּדֶרֶךְ אֲצִילוֹת וּמַצַּד הָאִמָּ"א
 בְּבְרִיאָה? אָמַר לָהֶם, חֲבָרִים
 חֲבָרִים, לֹא כֵּן זֶה, שֶׁהָרִי אָדָם
 שֶׁל אֲצִילוֹת זָכַר וּנְקֵבָה הִיָּה מַצַּד
 אֲבִ"א וְאִמָּ"א, וְזֶהוּ וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יְהִי
 אוֹר מַצַּד הָאֲבִ"א, וַיְהִי אוֹר מַצַּד
 הָאִמָּ"א. וְזֶהוּ אָדָם דּוֹ פְּרָצוּפִים.

בְּאֵרַח אֲצִילוֹתָא הָוָה אָמַר אֲבִ"א בְּאֲמִירָה
 לְגַבֵּי אִמָּ"א יְהִי כְדִין וְכְדִין, וּמִיָּד הָוָה. כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר.
 וַיֹּאמֶר הָוָה אָמַר לְאֱלֹהִים, יְהִי אוֹר. מְאִרִי
 דְּבִנְיָיִנָא אִיהוּ אוֹמֵר וְאוֹמְנָא עֲבִיד מִיָּד. וְהָכִי
 כָּל בְּנִיָּנִין בְּאֵרַח אֲצִילוֹתָא הָוָה אָמַר יְהִי
 רְקִיעַ, יְהִי מְאֹרֹת, וְכָלֵא אֶתְעֲבִיד מִיָּד. כַּד
 מְטָא לְעֵלְמָא דְּפְרוּדָא דְּאִיהוּ עוֹלָם הַנִּבְדָּלִים,
 אָמַר אוֹמְנָא לְמִאֲרִי בְּנִיָּנָא נַעֲשֶׂה אָדָם
 בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ. אָמַר מְאִרִי בְּנִיָּנָא וַדַּאי
 טוֹב הוּא לְמַעַבְד לִיה. אֲבָל עֲתִיד הוּא לְמַחְטִי
 קָמוּ בְּגִין דְּאִיהוּ כְּסִיל הָדָא הוּא דְּכָתִיב, (משלי
 י) בֶּן חָכָם יִשְׁמַח אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ.

אִיהוּ אֲמָרָה בְּתַר דְּחוֹבִיָּה תְלִיָא בְּאִמָּ"א וְלֹא
 בְּאִבִּ"א אֲנָא בְּעִינָא לְמַבְרִי לִיה
 בְּדִיוֹקְנָא דִּילִי. הָדָא הוּא דְּכָתִיב וַיִּבְרָא
 אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ וְלֹא בְּעַא
 לְאִשְׁתַּתְּפָא בִּיה אֲבִ"א. בְּזִמְנָא דְּחָב מַה כְּתִיב
 (דף כב ע"ב) (ישעיה ג) וּכְפִשְׁעֵיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם. אָמַר
 מְלָכָא לְאִמָּ"א וְלֹא אֲמַרְתִּי לָךְ דְּעֲתִיד הוּא
 לְמַחְטִי. בְּהֵוָה זִמְנָא תְרִיף לִיה וְתְרִיף אִמָּא
 עִמִּיה. וּבְגִין דָּא כְּתִיב, (משלי י) בֶּן חָכָם יִשְׁמַח
 אָב וּבֶן כְּסִיל תּוֹנֵת אִמּוֹ. בֶּן חָכָם, דָּא אָדָם
 דְּאִיהוּ בְּאֵרַח אֲצִילוֹת. וּבֶן כְּסִיל, דָּא אָדָם
 דְּבְרִיאָה.

קָמוּ כָּלֵהוּ חֲבָרִיָּא וְאָמְרוּ רַבִּי רַבִּי, וְכִי אִית
 פְּרוּדָא בֵּין אֲבִ"א וְאִמָּ"א דְּמַסְטְרָא
 דְּאִבִּ"א אִיהוּ בְּאֵרַח אֲצִילוֹת וּמַסְטְרָא
 דְּאִמָּ"א בְּבְרִיאָה. אָמַר לוֹן חֲבָרִיָּא חֲבָרִיָּא
 לָאו הָכִי הוּא, דְּהָא אָדָם דְּאֲצִילוֹתָא דְּכַר
 וְנוֹקְבָא הָוָה מַסְטְרָא דְּאִבָּא וְאִמָּ"א. וְדָא
 אִיהוּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. יְהִי
 אוֹר מַסְטְרָא דְּאִבָּא, וַיְהִי אוֹר מַסְטְרָא